

Előfizetési árak:

Helyben

Félévre 6 frt.

Három hónapra 5 ..

Postán küldve:

Félévre 7 frt.

3 hónapra 5 .. 50 kr.

Egyes szám

10 kr.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

Megjelen hetenkint ötször, hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön, szombaton.

Előfizetési pénz s minden közlőanyag Pópiacz Vecsegház földszint
a szerkesztőséghez bérmentve küldendők.

Előfizethetni helyben: Telegdi K. Lajos és Csáthy Károly könyvkereskedésében s a szerkesztőségénél. — Egyébütt a postahivatalok útján.

Hirdetési díj:

Öt hasábos petit

sorért 5 kr.

Nyolctéren megjelenő köz-

lőanyag 3 hasábos 15 kr.

Nagyobb terjedelmű,
mint szinte több iz-
beli hirdetések mátol
fogva, alku szerint
a legolcsóbb
árért.

Bétegedj:

minden bejuttatásért

külön 30 kr.

Mi van a levegőben?

○) A politikai levegő épen oly gazdag különféle elemekben, mint a közönséges levegő.

Ha szétbontanók egészen elemeire, akkor is maradna ott valami anyag, de, bár lenne tere és némi rugékonysága, de nem lehetne szerves életmozgása.

Akkor azon lényeknek, melyek csakis a politikai légkörből veszik egyedüli táplálékukat, különösen a katonáknak és csupa diplomatáknak jelentősége végkép elveszne; tán megszűnnék a versengés; és az örök békehez közelebb állana az emberiség.

De minő élet volna az, melyben a versengés mellett a verseny, a küzdelem is elvesztené ruganyosságát?

Társadalmi viszonyaink közt épen oly szükség van a politikára, mint a becsületes táplálékra.

Kivált nekünk magyaroknak, kik ezredéves küzdelmeink árán sem bírjuk maig sem meghódítani magunknak a politikai önállóságot és függetlenséget, a politika életlevegőnk, mely táplál, reményeink veteményes kerte, melynek hajtásait izadva, fáradva, küzdve tápláljuk.

Majd, ha a politikai önállóság, függetlenség kincseit megszereztük: ezen drága ékszernek fényes csillagaként fog tűndökölni sorainkban a munka, szorgalom áldásos napja, mely szellemi és anyagi gazdagodásunkat, a szabadság nemtörvényes utmutatása mellett előmozdítja és fentartja. . . .

Mig tehát a politikai élet küzdelmeire vagyunk főképp szorítva, fel kell használnunk és ki kell zsákmányolnunk előnyeiket. . . .

Nézzük, mik lebegnek ezuttal politikai életünk légkörében?

Természetesen, belügyi politikát értünk; mert, fájdalom, még annyira nem jutottunk, hogy a külföldi politikai mérlegbe is súlyt vethessünk; vagy, helyesebben szólva, a legközelebbi három százados küzdelmek alatt leszorítottunk a külügyi politikai szereplés teréről. . . .

A levegőben van a remény, mely a sajtó nyugói egyikét, a hírlapbélyeget eltörlőtetni igéri.

Ez csak egy szemernyi gyógyszer volna a sajtóviszonyokat emésztő kór enyhítésére; de legalább meg lenne vele kezdve az orvoslási műtét, mely helyett most az üldözés átka, és a szellemre vetett adó terhe, nyomja a szellemi mivelődés előmozdítására hivatott időszaki irodalom munkásainak vállait.

Ahol a zsarnokság el akarta ölni a szellemet, de egyszerre nyilván nem merde ráfogni öldöklő pallosát: megterhelte a szellem munkásainak vállait, hogy görnyedezve emeljék, izzasztó munkájok teljesítése közben, testökön a nehéz koloncokat.

S valahol csak vesztett nehezéből a szellemre vetett teher, ott áldáshozólag indult meg a szellem működésének hatása: a felvilágosodás, mely, mint a nap, fényt és meleget terjeszt mindenfelé!

A hírlapbélyeg eltörlése tehát előhaladás jele lenne a jobblét felé!

Ha lesznek mégis, kik ellene lesznek politikából, vagy csupán pártérdekből, s talán a sötétség iránti mozgalomból, sőt szolgálai lekötöttségéből: legyenek felelősök isten és világ előtt a veszteség-

ért, az elveszendő haszonért, mely e bilines fentartása mellett, sujtani fogja a nemzetet!

A levegőben van továbbá egy kis minis-teriválság, még pedig a javából, a pénzsláda körül.

Pénzügyérünknek nem tetszik az általa hiányosan előterjesztett zárszámadás felett hozott pénzügyi bizottmányi vélemény, mely számvevőszék elé utasítja számadását. — Természetesen, a számvevőszék szakértőleg tartozik azt megvizsgálni; a pénzügyminister pedig azt szerette volna, ha a pénzügyi bizottmány, csupán pártfegyelmi alárendeltségből s tiszteletből, csak úgy könnyedén keresztül futotta volna a zárszámadást, melynek tökéletlenségét már a közvélemény is elítélte!

De, ugy suttogja a hír, hogy a ministerkollégák is szégyenlik a dolgot, s magok is óhajítják, mikép a pénzügyministeri bársonyszékbe alkalmazottabb egyén ültetessék.

Azért is a levegőben van: a pénzügyministeri változás, mely aligha sokáig várhat magára. —

Van még ezenkívül a levegőben sok oly elem, mely azt sejteti, hogy a pénzügyminister ur, ha kilép, nem fog egyedül lenni — ott a bársonyszékben kívül.

Az ipartörvény felett is lényeges elvi vitatkozások vannak folyamatban; még Deák-párti jelentékeny egyének is elvetendőnek tartották a javaslatot, s zabadelyűtlenségeért; mivel nem a szabadság, hanem az engedélyezés rendszerére van a javaslat alapítva.

Ezért meg a kereskedelmi minister ur igen érzékeny és ideges; annyira, hogy, ha a Jókai általi legyőzötése alkalmából szándékba vett lemondása története nem lebegne előttünk — midőn a mondacsinnált részvét nyilatkozatok folytán oly könnyedén letett kilépési szándékáról: — még elhinnők, hogy a kereskedelmi minis-ter kilépése is a levegőben van.

Ezen körülmények pedig megannyi adatok arra, hogy azon párt, melynek kebeléből ily, bukáshoz közelálló kormányférfiak kerültek ki, kik immár maholnap kivánt nyugalomba kénytelenek lépni, azon párt — mondjuk — oszlófélen van.

S így a levegőben van: a zabadelyűbb kormány alakulásának biztos reménye is.

Adja isten, hogy a remény mielőbb valósággá legyen! —

Nőgyetemek és gymnasiumok.

— Mig Európában vitatkoznak a felett, hogy a nőknek van-e joguk valódi tudományos kiképzésre. Amerikában már néhány egyetem alakult, melyeken a nő hallgatók száma föltömlül a férfiakét.

Mathieu Vassar már 1861-ben alapított New-Yorkban egyetemet, s a gazdag adományozásért nem kívánt egyebet, csupán azt, hogy az a nagy városi egyetembe kebeleztessek, mert csupán ez által lön kimondva a nőknek a férfiakkal való egyenjogúsága a tudomány foruma előtt.

Mathieu Vassar, ki egyszerű sörfőző volt, de az értelmiség és emberiség magas eszméi általi lelkesített, egy kis városban az amerikai tekintélyes polgárok és törvényhozók egy részét összegyűjtötte, s ezekre akarta bízni az általa alapított intézet feletti felügyeletet, s megindult bhangon fejezte ki nagylelkű és közhasznú céljait, s értékpapirokban két és fél millió dollárt nyújtott át a nemes célra.

Természetes, hogy ez adománnyal oly intézetet lehetett felállítani, melynek pompában és tartalmasság-

ban alig lehet párja, sem az ó, sem az új világban. A tudománynak minden felfedezése, a művészetnek minden kincse össze van ott halmozva, s a tanulás kelleme és könnyűvé van téve.

Egy magaslaton, nem messze a várostól, honnan mosolygó látkép terül el a szemlélő előtt, emelkedik az impozáns épület, mely a mindennapi élet minden kényelmével el van látva, s abban 409 fiatal leány kap lakást és teljes ellátást. A második emeleten a tantermek vannak, aztán a vegytani müterem, természettudományi szertár, s természetrajzi gyűjtemények, képcsarnokok. Van ezeken kívül csillagda, a legdrágább csillagászati műszerekkel, szép könyvtár, tornaintézet és lovagló iskola is.

Csupán oly hölgyek vétetnek föl, kik Cásart, Cicero és Virgilt már magyarázni képesek, a mennyiség-tanban és a történelemben kellő jártassággal bírnak, s kötelezik magokat, hogy négy évig az intézetben maradjanak.

A tanulmányok terjedelmére a megkívántató előleges ismeretekből lehet következtetni. Még a legelvon-
tobb tudományok is tanítatnak itt, s hitelt érdemlő egyének bizonyosága szerint a női egyetemi hallgatók semmivel sem állanak hátrább a férfiaknál. Még jeles nyelvtudósok is kerülnek ki ezen női egyetemből, Lehet már Amerikában oly gymnasiumokat találni, hol a görög nyelvet nótanár adja elő, s jelenleg több mint háromszáz nő keresi Amerikában kenyerét mint gyakorló orvos.

Az egyetemen kívül több főiskola is nyitva áll Amerikában a nők előtt, hol magokat kiképezhetik. Alig van már iskola Amerikában, hol a leányok a fiu gyermekekkel együtt ne tanulhatnának; sőt vannak oly tan- és nevelő intézetek, a hol a férfi és nő növendékek egy fedél alatt laknak, habár szigoruan elkülönített lakosztályokban is. De a szünórák és étkézés alatt mindkét nembeli növendékek együtt vannak. A tanárok azt állítják, hogy ennek semmi káros befolyása nem érezhető, sőt ellenkezőleg a fiuk jobb modorra tesznek szert, s a leányok komolyabbak lesznek, s mindannyian tüdősen versenyeznek a szorgalmas tanulásban. Orvosi szemlélet szerint a leányok a testi kifejlődésben sem maradnak hátra a fiu gyermekek megett, s az meg plane be van bizonyítva, hogy az ugynevezett gyenge nem épen nem szűkölködik azon erőben, mi a szellemi kiképzésre szükséges. A balandóság azon leányok közt, kik a magasabb iskolákat látogatják, épen nem nagyobb, mint azok közt, kik csupán felületes kiképzetést nyerve, korábban lépnek ki a nagy világba, mint tudomány után szonjázó társnők. A családi életre nézve is előnyösnek bizonyult be, ha a fiu és leány testvérek közösen látogatják az iskolákat. A fiuk ideje-korán hozzá szoknak a nők védelmezésének szerepéhez, s ezért hálados sziveket aratnak. Azon aggodalom, hogy a közönsémi iskolák által korai szivviszonyok köttetnek, nem bántja az amerikaiakat, mert azt állítják, hogy a komoly szellemi foglalkozás mellett a naponkénti együttlét leginkább paralizálja azon ingert, mely a fiatal sziveket egymáshoz szokta kötni.

Ujdonságok.

— A városi közigazdászati bizottmány csütörtökön és pénteken délután, a költségvetés és koldulás eltörlése ügyében ülést fog tartani a városház nagy teremében.

— Müller Lajos próbálja holnap lesz a fehérlő nagy teremében. Mire is jónak látjuk figyelmeztetni a t. cz. közönséget annyival inkább, mert a tanítványok által a szünidő alatt előadandó tánczok élvezettel kecsgetnek.

— A nőgyógyászati eljárása ellenében hozzánk beadott névtelen cikknek íróit figyelmeztetjük, hogy a szerkesztőségnek adják tudomásul neveiket; addig ily kényes természetű ügyben keletkezett iratokat nem közölhetünk. Egyébiránt igyekezzünk magunk is a dolog állását kikutatni a közérdek szempontjából. Hanem még el kell várnunk, a választmány eljárása hová fejjik.

— Ancenberger tabornok tegnapielőtt érkezett meg városunkba, és állandóan itt fog lakni. A tábornok kassai születésű, magyar, ezelőtt 43 évvel látta Debreczont, midőn itt iskolába járt; a jogvédelmi harcz

lezajlása óta ez a második eset, hogy nálunk magyarul beszélő generális lakik.

*** Mi a honvéd? — Katona-e vagy polgár? Ezt még most sem tudják Debreczenben. A múlt éjjel szükség lett volna patrolyt alkalmazni bizonyos honvéd tulajdonságai ellenében, el is mentek a katonai főrehozóhoz, de ott azt a választ nyerte az illető, hogy oda a honvéd nem tartozik, már pedig a polgári hatóság sem ismerheti el illetékességét felette határozni. Így hát talány nálunk még most is, hogy mi a honvéd?

— **A Debreczen** 104. szám alatt hozott cikk „a legközelebb magát kivégzett debreczeni születésű ujonczról” oda igazítandó: hogy azon ujoncz nem a katonai ezredorvostól vétetett be saját felelőségére, hanem, miután ezen katonai ezredorvos alkalmatlannak nyilatkozta, Tegze orvos a polgári elnök által feljebb vizsgálatra rendeltetett, és Nagyváradon november 3-án besoroztatott. Ezen ujoncz tudomásom szerint sem siket nem volt, sem a tizedes által seha nem bántalmaztatott. Igen is tovább kellett fejezve gyakorolnia, hogy a többieket elérje s 5 hét múlva megint haza mehessen. Ezen ujoncz mindig a 1. a. lévén, anyja meg, mióta besoroztatott, beteges volt és mindig sirt s így a legvalószínűbb, hogy kedve a katonasághoz s hajlama nem lévén, azért végezte ki magát. Különb is a többi ujoncz előtt oda nyilatkozott, már mikor a századba osztatott, hogy ő sokáig a borjút viselni nem fogja.

Debreczen, nov. 24-én 1869. N e d e z k y, százasos.

— **Lapunk kihordására** nézve, úgy rendelkezünk, a mint már közöltük is, hogy az a megjelenés napján minden este kézbesítessék helybeli előfizetőinknek; a nem helybelieknek is, a megjelenés napján minden este postára tétessék. Ha tehát előfizetőinknek e tekintetben bármily panasza volna: akár szóval, akár írásban legyenek szivesek az esetet bejelenteni kiadóhivatalunknál, hol is azzonnal megtehetik az intézkedés a lehető hiba helyrehozása iránt.

— **Örömmel** jegyezzük fel a városi hasóság azon intézkedését, hogy a Friedház előtti elromlott járdát — a hol esős időben igen kellemetlen volt, kivált a színházi közönségnek a járás-keelés — kiigazította.

*** Fegyvergyakorlatok, melyeket a törvény a honvédek részére parancsol, városunkban is tartatnak már e folyó hó végén. Nov. 30-ikára tizennyolc honvédujoncz van e végeztetve; jelennek meg „helyben, a segédudvarban.” Így szól a „hivatalos” idézés.

□ **A rendőrségi szabályok ellen** egyik legnagyobb visszaélés az, hogy a háztulajdonosok, még a nagyutcákban is — hol az utcaközépen csatorna vonul végig — elmulasztják az udvarból kivézto fiokesatorna készíttetését, és az összegyűlt büszkhözöt levét a gyalogjárda tetején eresztik ki az utca közepére ott meginkább szaporítván a pocsolyákat. A többek közt nagy pétéria utca elején, a kasszaköz szegletén levő házban, rendre ölik a sertéseket és a nagy mennyiségű véres vizet a gyalogjárda tetején bocsátják négy-lábnyi széles folyással az utcára. Ugyhog ott különösen nőknek keresztül menni épen nem lehet.

(Beküldött.)

Színházi szemle.

** Hetfőn, november 22-én adatott: Lear király. Tragedia 5 felvonásban, írta Shakespeare; fordította Vajda Péter. Örömmel ragadjuk meg ezuttal a tollat, hogy referenszi tisztünknek eleget tegyünk. E lelkesült készséget bennünk két indok ébresztette fel: egyik az, hogy a közönségre megfoghatatlan nagy varázscsót gyakorolt a halhatatlan brit költő neve, amennyiben a ház

minden zugában annyira megtelt, hogy ily szép számú közönséget shakespearei darab előadásánál tudunkkal még sohasem fogadott be e nézőtér, mely körülmény fényesen tanuskodik arról, miszerint színházunk hívei a látványosságok ingerő csábjai által nem engedék jó izlésüket megvesztegetni, s tudnak érdeklődni az ily komoly művek örök becsü szépsége iránt. Ohajtandó volna, ha az igazgatóság figyelembevenné ezíniest minden tekintetben a dus eredményét, s minél gyakrabban venné elő Shakespeare jelebb termékeit. Másik indok, mely fentebb érintett örömmel eszközöl, az előadás kitérő sikere, különösen Rónai (Lear) elragadó művészi játéka. E jeles drámai színésznél már többiben volt alkalmunk magasztalólag emlékezni meg, s szólani ama magas polezról melyet ő jelenleg elfoglal hazai színművészetünk világában. Ismételve hozzuk fel, hogy elismert dícséretünkre Rónai tapasztalt diadala után felhíva vagyunk. Magunk előtt láttuk ő benne tegnapelőtt az ősz királyt, egy, miként ez alak a brit költő lelkében felerült; átértve, kibővírtve a jellemet, felfogva a szavak mely jelentőségét s éreztetve a küzdelmek nehéz tusáját, mely Lear belsőjét marcangoló akkor, midőn megajándékozott leányai haláltansággal fizették vissza jószívűségét. Különösen excelált midőn Conerilt megátkozta, nemkülönben ragyogtatá művészetét az örülési és zárjelenetekben. Szépén játszott Temesvári is, valamint Dózsa és Együd. Bercsényi szavallatára megjegyezzük, hogy a halkán elkezdett mondatot úgy elsieti és mintegy elharapja, hogy végszavai már érthetetlenekké válnak. Igyekeztek leszokni e hibájáról, mely oly gondolkodó és értelmes színésznél mint ő, bizonyára nem nagy feladat lened.

** Kedden november 23-án adatott: Kékszakálú herceg Operette 4 felvonásban, zenéjét szerző Offenbach Jakab. A nagyszámu közönség kellemesen mulatott az öszszevágó előadáson, és különösen Blaháné játékán, a ki páratlan kis Boulette vala. Bobeche királyt ezuttal Együd személyesíté nem oly éles karikírozással, mint elődje Vizvári. Gerecs (Kékszakálúherceg) jól énekel; esupán Balázs Ilkával nem voltunk megelégedve.

Fővárosi értesítő.

A november 22-én tartott Deákpartii értekezleten a Tóth Kálmán hírlap b e l y e g e l t ö r l e s i javaslata tárgyalását Lónyay ismét elakarta halasztani, de az elhalasztási indítvány egy szótöbbséggel elvetetett; és a hírlapb e l y e g e l t ö r l e s e e i l e g n a g y t ö b b s é g g e l e l f o g a d t a t o t t .

A nemzeti színházi enquet bizottmány megalakult tagjai közt vannak: Csengey A. Dobsa, Feleky, Gyulay, Jókay, Podmaniczky, gr. Raday, Szigethy, Szigligeti, Tóth Kálmán, Tóth József s Várady Gábor is; és így van elég szakértő és sok jeles ember: csakis jó eredményt várhatunk.

— A m a l o m g y ű l é s — melyen a debreczeni István-gözmalomtársulat is van képviselve az igazgatók által — folyó hó 22-kén bezáratott; különböző osztályok alakultak; s állandó választmány választatott, melynek tagja lon góznalmi igazgatók S z e p e s s y Gusztáv is.

— A m i n i s t e r i v á l s á g r ó l m á r a m i n i s t e r i u m b a n i s s u t t o g n a k . H i t e l t é r d e m ű l o r r á s b ó l k e r ű l t a z o n h í r , h o g y e z u t t a l L ó n y a y l e s z a z á l l o z a t , k i n e k e g y á t a l a b a n n e m i z l i k a p é n z ű g y i b i z o t t m á n y a l t a l f e l t á l a l t ; s n a g y o n i s b e s o z o t t l e v e s .

— A h e t f ő r d e a k p a r t i i é r t e k e z l e t e n a p é n z ű g y m i n i s t e r n e k k e l l e t t v o l n a e l ő t e r j e s z t é s e k e t t e n n i ; d e a z l á r L ó n y a y o t t m e g j e l e n t , e l n a p o l t a t o t t . A b a n k b i z o t t m á n y b a t a g o k u l k i j e l ö l t e t t e k a D e á k p a r t i i é r t e k e z l e t é n :

„Kinek semmit.” Ezzel ajánlotta magát az ezredes, és eltávozott.

A mint Lavina haza érkezett, s anyja tudósítá a dolog felől, örömeiben Elinnel többször körül tánczolta a szobát, s kiáltá.

„Ah, mily pompás, mily isteni, segíteni azokon, kik szükségét szenvednek! E gyönyörűség miatt daczóra fekete arczának, még tán szeretni is tudnám az ezredest.”

Pahl asszony az ezredest a következő sorokban tudósította:

„Ezredes ur!”

Ezenmel tudatom önnek, hogy Lavina, valamint én, örömmel elfogadjuk önnek ajánlatát, hizeleg ez nekünk, s boldoggá is tesz egyszersmind, s mi részünkről a legmélyebb hallgatást fogjuk követni.

A legnagyobb tisztelettel.

Pahl Effa.

A karácsony előtti nap elérkezett. Pahl asszony lakásán nagy takarítás volt. Ő maga és Elin a konyhában voltak elfoglalva. Lisa a hálószobát surolta, s Lavina szoknyában és bujkában, fején kendővel a teremben egy asztalon a gyertya-tartókat tisztogatta. A meglehetősen surolásra szorult tartókat Lavina jó kedvvel tisztogatta, s egy dalt dudolt. Háttal fordított az ajtónak, mely a terembe vezetett, s annyira el volt mélyedve munkájában, hogy az ajtó nyílását nem hallotta, melyen az ezredes belépven kérdé:

„Itthon vannak uróid hugoskám?”

Lavina ijedségét képzeltetjük, ha öltözetre és foglalkozására gondolunk. Olvasó nőim körül mindazok kik Lavina korában vannak, méltányolni fogják az ő kedélyhangulatát. A világ minden kincséért meg nem fordult volna, nehogy az ezredes meglássa és felismerje, s épen oly kevéssé felelhete, mert félt, hogy elárulja

Csengey A. Gliczy K. Kautz, Krajlevics a horvátok részéről, Simonyi Ernő, Tréfert, Zichy F. és Zsedényi.

— Ő Felsőége a királyné hétfőn délután Gödöllőről Budára érkezett, gyermekeivel. A királyné estve 6 órakor fogadta Budán Károly romániai fejedelmét és nejét, kik szombaton érkeztek Pestre. s az Európában vettek szállást. Tisztelegtek a fejedelemmel testületileg ministereink, Eötvös, Rajner, Festetics, Horváth, Mikó; aztán Gablencz tábornok, és egy küldöttség az itt lakó románok részéről. Azután a fejedelem teljes díszöltözetben Budára ment, a hol a királyné által fogadtatva, nejevel együtt egy órát töltött; s este 8 órakor Baziás felé utazott. — Biztos hírek beszélik itt, hogy ő felsége a király keleti útjából visszatérte előtt Dalmáciába venné útját; a mi azonban attól függ, hogy mikép halad a meghódoltatás, a mire ugyan nem igen jó kilátások vannak.

— Kossuth Lajos az 48-as párt tiszteletbeli elnökségét nem fogadta el.

** Királyné ő felsége Triestből, hova hazatérő királyi férje elé megy, incognito Rómába utazik, hol nővére a nápolyi királyné régóta tartózkodik s örvendetes családi esemény elő-estélyén áll.

** U j b e l y e g j e g y e k k e l b i b e l ö d n e k megint. Ezek átlásztá papírból valók és a ragaszos oldalon is rajzalt ellátva, mi által megakadályoztatik, hogy a már egyszer használt bélyegjegyek újra felhasználásának. A kísérlet mint mondják sikerül s közelebb már ilyen bélyegjegyeket fognak közhasználatba adni.

** A p e s t i b é r k o c s i s o k v a l ó b a n „szemtelenednek.” Egy ily vigyázatlan siheder a lánchídon hajtatván ostarával kiüté egy ur szemét. Háttal azt akar ak már e ficzkók, hogy ha ok nem tudnak „szemesek” lenni, más se legyen az „in natura.”

** P e s t e n a z u r i é s a z s i b á r u s u t c z a s z ö g l e t é n á l l ó O r e z i - f é l e h á z b a r a b l ó k t ö r t e k b e . E g y p o r e z e l l á n k e r e s k e d ő b o l t j á b ó l 9 0 f r i t o t e l r a b o l t a k . A p é n z e s k o s á r t , m e l y n y i l t a n á l l t e g y s z ö n y e g g e l l e t a k a r v a , 2 0 0 0 f i t t a l t e r h e l y e n e m v e t t é k é s z r e .

** V a j d a J á n o s l e g k ö z e l l e b b e g y k ö t e t t n o v e l l á t s z á n d é k o z i k k ö z r e b o c s á t a n i .

** V i r á g h G y u l a a b u d a i n é p s z i n h á z k e d v e l t a g j a „A szinpad” czimmel minden hétfőn megjelenő színházi szaklapot indít meg. A lap sajátképv hivatalos közlegesz a Lenhard E által felállítandó és hatóságilag engedélyezett színházi ügynökségnek, mely közvetítő kapcsol akar lenni a külföldiek mintájára a színészeti és zenészeti szakmában működő egyének részére.

** I f j . M a r a s z t o n i J ó z s e f o l y m ű v é s z e t i v á l l a l a t o t s z á n d é k o z i k m e g i n d í t a n i , m e l y v a l ó b a n m e g é r d e m l i a p á r t o l a s t . U g y a n i s m a g y a r m ű v é s z e k n e k a n e m z e t i m u z e u m b a n l é t e z ő m ű v e i t a d j a k i k ö n y o m a t u k é p e k b e n . k a p e s o l a t b a n a z i l l e t ő m ű v é s z e k é l e t r a j z a i v a l s e g y r ö v i d v i s s z a t e k i n t é s s e l h a z a i m ű v é s z e t ű n k f e j l e d é s e r e . A z ö s s z e s m u n k a h a t f ű z e t b ű l á l l a n d , e g y - e g y f ű z e t b e n n é g y k é p p e l ; a z e l s ő f ű z e t j ö v ő é v i m á r t i u s e l e j n j e l e n m e g .

Cecilia napján.

Visszaemlékezés a debreczeni országos dalárünnepélyre.

1. (???) Mendelsolnt, a hirneves zeneművészt egy kérdéssel keresték meg egykor hitsorsosai, hogy t. i. milyen zenét ajánl unonon épült gyönyörű zsinagógájokban alkalmazni. Dávid király rendszerét, a tisztán csak fuvó-hangszereket, a zenevilág modern divatát, a vonó-hangszereket?

magát, ehhez még azon félelme járult, hogy az ezredes közelebb lép hozzá.

Lavina kétségbeesésében elhatározta magát. Az élesmosóval egyik-, a gyertya-tartóval másik kezében a háló szobába rohant, de a sors könyvében vár meg volt írva, hogy Lavina ne menekülhessen. Mert a hálószoba ajtajában épen Arthur karjaiba rohant, ki a konyhán keresztül lépett be. Mintán Arthur Lavina rohanásának még csak sejtelmével sem birt, körülölelte derekát, s nevetve kiáltá:

„Most büntetésül, hogy a gyertya-tartóval és élesmosóval nekem rohantál, körül kell velem tánczolnod a szobát!” s néhányat csak ugyan fordult is vele, míg épen az ezredes előtt megállapodtak. Csak akkor vette azt észre Arthur.

Az ezredes nem tudta nevetését visszatartani, a mint a meghökentet Arthurra, és csak nem pityergő Lavinára tekintett. És valóban Lavina rendkívüli szépségére volt szükség, hogy e piszkos és rendetlen öltözeten visszataszító ne legyen.

„No, most ugyan nagy ostobaságot követtem el.” kezdé Arthur, „az ezredes volt, nemde, ki elől menekültél?”

„Természetesen,” modá Lavina, félig sirva, félig nevetve, „s ez uttal azt hiszem nem fogsz akadályozni, hogy távozzam.”

„De most én fogom megakadályozni kisasszony,” mondá az ezredes, „bár ezt oly módon, mint Ijung ur, tenni nem merem. Azért jöttem, hogy Pahl asszony nyál az ölkészített fehéreneműek díjját illőleg öszszesámoljam.”

Erre Lavinának egy kis csomagot nyújtott át, s főhajattal távozott.

„Te a legbosszantóbb ember vagy a világon.” Ki adott neked engedelmet arra, hogy ide belépj?”

— Nincs szebb zene az emberi hangnál, lón a válasz.

Ilát ha még hangműszerek egyesülnek velem!
Akkor a zenei szépség, a hatás legnagyobb fokát éri el.

Valóban csodálatos büverő rejlik az elzengett dalban, melyet művészi ízlés- és érzéssel választott hangszer kísér!

Fölérették ezt már a régiek is. Azért vallák a görögök a költői szépség tagadhatatlan jellegével ékeskedő mythológiájuk egyik hitágazatának:

„Egykor a lant bűvölő szavára,
Ősregékben mint megírva van,
Útra kelt a lomha szirtek lába,
És megállott a futó folyam.
A virág nyílt s csillagok futottak
Énekére lantos Orpheusnak.”

Azért éneklék a mi troubadurjaink is, de különösen ezeknek legjelesbiké, Tinódi Sebestyén, a lantos diák, verseiket önszerzetten zenedallamaik kíséretében.

Azért zeng ujabkori költészetünk egyik derék dalnokának koszoruzott lantja imigyen:

„A muzsáknak szózatja
A sirt is megtrákdóztatja,
S életet lehel belé!”

Van Európa déli részén, az olasz félsziget közepén egy város, mely alapítójától fogva csaknem az összes emberiség figyelmét magára vonja.

E város — Róma, születésétől fogva minden művészi szépségnek, minden nagyszerűnek szülő anyja, mintha ide kötötte volna az isteni mindenhatóság az emberi nagyságot: Capitolium saxonum.

Róma akkor is, midőn még a mythologia költészetének álomképzatai lebegtek kalauzek gyanánt lelki és testi szemeinek világa előtt, bölcsön innen és siron túl, s akkor is, midőn a keresztény vallás boldogító érzetétől dobogott fel szíve, — a hivatás szentségétől melengtetett hű keblü barátja, ápolója, fejlesztője, pártfogója és kegyelője volt az ég szende leányainak, a zene-, dal- és éneknek.

Csudálni lehet, hogy férhetek össze hajdan s életének új arányában e nemes érzelmekkel tömérdek botlásai!

Róma művészetszeretetének fényes tanúsága nov. 22-ke, mely napot egy előkelő római nemes szűz, míg élt, a zene és ének szenvedélyes szeretője, Sz. Cecilia emlékének szentelte a római egyház.

Ezen évfordulati nap legszólóbb bizonyítványa azon kitűnő szellemi elismerésnek, melyben a zene, dal és ének büverőjét nemcsak a pogány ókor, hanem a minden szépet szeretettel fölkaroló kereszténység is részesíté.

E kegyeletes tény az éneket, dalt és zenét a művészetek azon reggára emelé, mely azt az új társadalomban is méltán megilleti.

Virág a mult, mondá Petőfivel minap e lapnak egyik vezércikke, szorgalmas méh az emlékezet.

Vajmi édes-örömet röpked vissza méhszárnnyai a dal-, ének-, és zenének szentelt e napon azoknak emlékezete a debreczeni országos dalártnépeleji szellemi elemény virágaira, — kik ott jelenvoltak, tehát az ényem is.

S ha bár virágról-virágra szállongva mindegyiken kiváló kedvteliséssel időzik, de vannak mégis kivételek, melyeknek édjét talán a szellemi viszonyok azon gyöngéd köteleimél fogva is, melyek hozzájuk fűznek. Legnemesebb gyönyörrel élvezi emlékezetem, a szellemi szabadság világában, a képzeletben is midőn t. i. távol van, a távollétnek különösen e napján; élvezte a valóságban midőn jelenvolt, a debreczeni szép napokban, 1868. szeptemberben.

„Neni, kedves barátném,“ különben nem ártott egy kisest szenvedni hiúságnak, mert te ugyan rettenetesen pöffszkedel ez ember előtt.”

„Ez közönséges rágalom, mert én ugyan ki nem állhatom,“ felelé Lavina hevesen.

„És mégis édes hugom, tetszik az neked, ha fekete szemével read bálum, s igen nagy gondod van arra, hogy minél csinosabban nézz ki, ha ide jön.”

„Úgy csak nem is nézhetek ki, mint valami bagoly? még előttem sem akarok úgy kinézni.”

„De ha én léptem volna be itt az ezredes helyett, akkor nem ugrottál volna meg?”

„Nem, s mert tudom, hogy te jó vagy hozzám, s hogy hasznatalansággal nem gondolsz. Különben annak mindig örvendek, ha téged látlak, s akkor semmi hiábavalóságra nem gondolok.”

„De hát honnan tudod, hogy szeretlek? kérdező Arthur, s átölelé Lavina derekát.”

„It érzem,“ mondá Lavina, piczi kezét szívére.

„Köszönöm Lavina, köszönöm; csak azt mondd, hogy nem gondolsz az ezredessel, — s akkor boldog vagyok.”

„En épenséggel nem gondolok vele, arról biztos vagyok. Hanem az igaz, hogy néha úgy tetszik, mintha azt gondolná, hogy én...”

„Hogy te szép vagy; no de ne gondolj azzal, mert akkor nyugtalan leszel. Most adj egy csókot Lavinának, mert megyek, de estére ismét előjövök Arnold-dal, kit ma estére várunk a fővárosból.”

Egy édes csókot nyomott Arthur, kedvese ajakára, s szerelmüknek tudatában vidáman és boldogan váltak el.

(Folyt. köv.)

S kik szellemi eleményeim e virágai?
Az aradi diákok.

Illik reájok a hasonlat, melynél fogva virág képében tüntetem fel őket.

Fekete kalapjok s attilájok, melyet viseltek, a földet jelvényezte, melyből a virág kikélt, felmő és kivirul. Élénk-zöld pánthikájok, zászlójok és jelvényök a virág leveleit juttatták eszünkbe.

Mig valódi virág gyanánt ott díszlett kalapjok mellett az árvalányhaj, ott díszlett mindenkefelett arcaikon a zene-, dal- és énekben rejló szép iránt való ifju lelkesedés rózsapírja.

Már a nagyszerű, középkori festői látványt nyújtott bevonulás alkalmával feltűnt példásan rendezett s érdekes csapatjok; már akkor vágyat ébresztettek a dalártársakban, a messze és közel vidékről Magyarhon Élisz tartományának olympi verseny síkjaira sereglett vendégek, és a szives házigazda, Debreczen város összes intelligentiájának keblében, hovahamarabb hallhatni bájdalukat, ha másutt nem, a dalártnépelejek szokásos hyppodramjaiban, barátságos együtttestelkezés alkalmával, a vendéglőkben.

De, bár fel is valának kérve, sem az első, sem a második nap, sem a verseny estélyén, midőn pedig gyönyörűen sikerült versenydarabjok hallása után a legmagas fokra csigázták a kíváncsiak vágyait, nem hallaták csalogányhangjaikat.

Összejöttek ugyan, de midőn adta elő magát valami akadály. Vagy egy-két nélkülözhetetlen tag hiányzott, vagy a jó kedv.

A negyedik nap estélyén a többi között bepillantottam Z. F. barátommal az országos dalártnépeleji farsadhatatlan jegyzőjével, Tornay esinos nyári vendéglőudvarhelyiségébe.

S ime ott találjuk ifjainkat válogatott társaság közepette, proprio marte, és pedig rövid intermezzók után szebbnél szebben dalogatva a legremekebb műszerzők nehez passusait is.

Igy bizonyították be, hogy csakugyan diákok; hogy mily nagy tisztelői a diák dalnokok legjelesbikének, Horácznak, mert csakugyan alkalmazni lehetett reájok a nagy költő dalainak ama szavait:

„Omnia hoc vitium est cantoribus inter amicos,
Ut nunquam inducant animum cartare rogati,
Injussi nunquam desinant.”

(Folyt. köv.)

Belföld.

*** A budai országházat ujjá alakítják, mely czéliből legközelebb Reiter ministeri tanácsos elnökölte alatt egy bizottság fog összeülni.

*** A határvidék polgári kormányzat alá helyezéséről Grivits tábornok rőpiratot irt. Nem lehet kétségünk, hogy „magas” körökben több figyelmet lesznek irtánta, mintha azt egy valóban szakavatott ember irta volna. Lelke rajta!

*** A biharmegyei orvos-gyógyszerész egyelet f. hó 15-én tartott ülésében kinyilatkoztatta, hogy a lapok nyit tereiben egy idő óta igen sürűn megjelenő, az orvosoknak adott halányilvanításokat nem helyesli, ezen reclamizékedést sem az orvosi tekintélyvel, sem a tudományos állás méltóságával összeegyeztethetőnek nem tarja.

*** Pest megye első alispána értekezleti megbízásból főispáni helyettes kinevezését sürgetvén a beügyzémél, ez azzal biztatta látogatóját, hogy mihielyt a király visszajön, nemcsak Pest megyébe, hanem valamennyibe, a hol t. i. hiányzik, fog főispánt kinevezni.

*** Körmenről az ev. ref. lelkész panaszt emel az iránt, hogy Szombathelyen egy barát bizonyos embert, ki épen haldokolva feküdt, utolsó órájában is átgönytartott az egyedül üdvözítő vallás hívei közé. Átalában a kath. papok többször vétenek az áttérésre nézve fenálló szabályok ellen. De, ki tegyen róla?

*** Sopronban egyelet alakult a város történelmi és művészeti ügyének ápolása czéljából; e napokban már közgyűlést tartottak, s az elnök azon örvendetes jelentést tette, hogy a tagok száma folyton emelkedik s az egyelet érdekes történelmi és műkincsek birtokába jut. A gyűlés elhatározta, hogy természetesen tárt rendez, melynek segélyezése végett a városos is fordult.

*** A magyarországi kath. püspökök elindultak már a szent (?) utra — Rómába.

*** Tófalva ügye szőnyegre hozatott az országházban is. miről sok igazat beszelt Román Sándor. De az E-r furesának találja ezt a t. képv. szájából hallani, s ügyelmzetteti, hogy ne poharazzék Bukarestben Románia terjedésére egész a — Tiszáig, mert különös ez egy magyarországi képviselőtől: külföldre járni azért, hogy részt vegyen a hazánk területi épsége elleni ármánykodások lakomáiban.

Külföld.

— Párisban választások csendesen mentek véghez: s Rochefort csakugyan megválasztott az első kerületben 17,957 szavazattal, mind a mellett, hogy ugy a kormány, — mint a szabadlevű lapok, folytonosan kikelték ellene és erősen gyonyolták; a 3-ik választókerületben megválasztott C r e m i e u az 1848-ki ideiglenes kormány tagja 20,489 szavazattal az Olivier által ajánlott Pouyerellen, ki csak 9676 szavazatot nyert; a 8-ik választókerületben nyert Aragón 22,120 szavazattal; a 4-dik kerületben még a nov. 23-iki távirat szerint folyt a szavazás Glais Bizon

és Brisson Allou közt. Carnot 12,936 szavazatot nyert. E szerint a választások, mint a legközelebbi 10 év alatt, a kormány ellenére, s az ellenzék javára ütöttek ki. A minsterkrisis folyvást tart, és bizonyost nem lehet tudni, mivel az eddigi forgalomban volt hírek visszavonattak.

— O l a s z o r s z á g b a n még mindig tart a minsterkrisis. A november 22-ki kamarai ülésben Menabrea hivatalosan jelentette a kormány visszalépését. Lanza a kamara elnöke, az ellenzék vezére bizatott meg minsterium alkotásával, mi ha megtörténik, a kamara a költségvetés tárgyalását kezdi meg. Azonban, mivel Lanza sem fog valami nagy többségre szert tehetni, alkalmasint fel fog oszlattatni a kamara.

Még az is több, mint valószínű, hogy Lanza nem fogadja el a megbízást; akkor Ratazzi lesz a minsterelnök. Az olasz királynak Ferencz József ő felségével találkozásiáról védkép letettek, Viktor Emmanuel betegsége, és mind a két uralkodónak országos ügyekkel elfoglaltatása miatt.

— B u k a r e s t b e n a töth-falnak ellenében b. Apor részéről kimutatott embertelen bánásmódot, felhasználják a magyarok elleni gyűlölet izgatására a veresek. Úgy, hogy a kormánynak kellett közzétenni az ügy állását, melyben b. Apornak azon igérete is foglaltatik, mikép télen át nem fogja a lakosokat hajlékaikban háborgatni, sőt a törvényes kötelezettségek teljesítése föltétele alatt továbbra is ott maradhatnak.

— C a i r o, nov. 22. Ó Felsége a magyar király csütörtökön utazik el; Alexandriában egy napot, Korfuban pedig 12 órát fog tölteni.

— A S u e z - c s a t o r n a megnyitása után a francia császárné a flotta kíséretében a közép tengeren át utazik hazafelé.

— O r o s z o r s z á g fővárosában Petersburgban az új francia követ Fleury tábornok e hó 7-kén érkezett meg, s 11-én nyújtotta át meghitelesítő iratait az orosz czárnak. Előde b. Tallayrand 10-kén utazott el Párisba, kinek eltávozását magasabb körök sajnálják.

Fleury tábornokot, az új követet, a Moskaui Ujság s a tulzó nemzeti párt úgy tekinti, mint a Francia és Oroszország közti belső szövetség megalapítóját. Irányadó körökben azonban a Poroszországi joegyertést nem kívánják feláldozni Franciaország baatásáért; hacsak nagy, rendkívüli szükség nem lenne rá, a mikor a pokollal is meg kell alkudni. — Azon felfogást, miszerint a dalmát lázadást az orosz kormány szitaná, nyugodtan utasítják vissza; de tagadhatlan, hogy azon esetre, ha Ausztria seregei a török, vagy montengói határra betennék lábukat, alig néznék tétlenül, és annak nyiltan is ellenszegenélnek, mivel Ausztria is elismerte Montenegró függetlenségét, s jól tudja, hogy a török udvarnak nincs joga Montenegró felett rendelkezni. — Jövő hó 8 kán tartatik meg Petersburgban a sz. Györgyrend alapításának százados ünnepe; mire a hadügyministerium a rend minden lovagját oda rendelte.

— Az 1870-ik évi június és júliusban itt tartandó orosz iparműkiállításra nagyban folynak az előkészületek. A kiállítás központi bizottmányának szándékában van, a kiállításra a külföldi sajtó képviselőit is meghívni. — Sibéria bányáiban az aranytermelés nagy mérvben s nyereséggel halad előre. Finlandban nagy szükség uralkodik, mely csak is ezen ország déli részében, a hol már vasuti közlekedés van, vesz kevesebb áldozatot a lakosság sorából. A szükségnek a roppant erdőpusztításokat vetik okául, mi miatt tűzifában nagy a szükség, a szárazság pedig majdnem rendes csapásnak tekintethető.

Különfélék.

— Egy kis Episod. Winkler a zágrábi escomptebank igazgatója f. hó 15-én meglötte magát. Ez már nem ujság, de talán nem lesz érdektelen e férfi életéből egy kis episodot elbeszelnünk: Winkler a végzeteljes pisztolyal egy valódi vidor, tulradó, s a gyönyörökben mértékét alig ismerő életet ottlotti ki. Ö gyorsan, igen gyorsan élt. Sokan emlékeznek még Pesten egy csinos szöke leányra, ki néhány év előtt a német színház deszkáin Mártha udvarhölgyei karában a genialis zeneszerző behelző dallamait oly kedves mezzosopranban énekelte, hogy az még a legeltompultabb habituékát is bámuló csodálkozásra indította.

Bizalmasabb körben egyszerűen „Mimi”-nek nevezték e bájos gyermeket. Szép volt e leányka, s a többi társnéitól nem csupán gyönyörű csengésű hangja, hanem csinosága által is különbözött, mely tulajdonságot a színházi kis-ebb és nagyobb hercegnők rendes tisztelői, mint valami nem mindennapit részint dicsérték, részint kárhoztattak nála.

Csak egyetlen egy volt e férfiak között, ki sem nem dicsérte, sem nem kárhoztatta, daczára annak, hogy a culissák között in virtutibus, moribusque, illetékes birónak tartotta őt mindenki. Pedig épen ő volt az, ki a szép Mimi szerény szobájában minden este hiven megjelent. S ha onnan, az éj késő órájában távozott s még mindig mulató barátjai között a „Magyar király”-ban megjelent, arczán rendesen a boldog megelégedés kifejezése volt olvasható, mit a viszonzott szerelem szokott a boldog halandó arczára varázsolni.

Egy este, mint rendesen, megjelent csendes szerelmi örömeinek egyszerű színhelyén. A mint belépett, igen elbámult, hogy a kis Mimit nem egyedül találta. A támlásszékben, melyben rendesen ő szokott ülni, egy halvány, magas, szikár ifju ült. Az idegen felkelt üléséből s feléje lépett. Mimi a kandalló párkányára támaszkodva zokogott.

„Uram!” mondá az idegen, feltűnő komor hangon, „én e nőnek testvére vagyok, ön pedig szeretője. Tudom, hogy ön nem fogja nőül venni őt, miután a házasságba már semmi újat nem vihetne önnök.”

Mimi kedvese hallgatott.

Rövid szünet után az idegen tovább folytatta: „Nem akarom a társadalomnak azon elégtel öntudatot engedni, hogy azon tüntetés által, ha engem párbajban megölne találna, elégtétel adassék azért, a mit a társadalom nővérem ellen vétkezett. Én épen Amerikából érkeztem meg, s az ottani társadalmi életből hoztam magammal, oly eljárás módot, mely minden ebbeli nehézségeket elhárít s még talán biztosabban czélhoz vezet, mint maga a párbaj.”

Egy asztalkáról egy játék francia kártyát vett fel, s azt nyugodtan az asztalra helyezte. „Játszunk uram egy kissé mokaot a jövő eldöntésére nézve,” mondá szilárd, nyugodt hangon.

Mimi kedvese gépileg nyul a kártya után, néhányat félretaszított, egykettőt levett. Az idegen a másik két kártyát vette le. „Hét!” kiáltá rövid szünet után, rideg nyugalommal, miután a levett kártyákat megtekintette.

„Kilencz,” mondá alig hallható hangon Mimi kedvese, s visszarogyott a támlásszékre, s a kártyákat ugy ejtette az asztalra, hogy azok színes felét látni lehetett. Az idegen kalapja és botja után nyult, s a nélkül, hogy nővérétől, ki sejtelmével sem bírt annak, mi jelenlétében történt — egy bucsuzót mondott volna, távozott. Mimi azóta soha egy szót sem hallott bátyja felől s ked-

veze Winkler, épen az, ki e hó 15-én mint bankdirector Zágrábban főbe lötte magát, sem jelent meg nála többé soha. Winkler ugyanis rövid idővel e történet után lemondott az Anglo-Hungaria banknál birt állásáról, s a zágrábi bank igazgatóságát fogadta el.

Mimi bátyja egy év lefolyta után golyót röpített agyába, s most, talán e bosszuló sors nővére csabítottját is ugyan azon halállal sújtotta.

„Hát a kis Mimi,” kérdi a nyájas olvasó, „ó kérem köszönteti általam a kérdezősködést, — egészséges, még mindig szép, csakhogy kissé telibb formákkal, azóta egyik kisebb német színpadon már másodrendű színésznővé, s a férfiak egyik igen sok pénzbe kerülő bálványává lön.”

Legújabb

— B é c s, nov. 23. Az utóbbi csatákban Dalmáciában, a felkelők közt montenegróiak is voltak, valamint a holtak közt ismertek fel montenegróiakat. Egy 4000 emberből álló montenegrói hadtest Grahovónál összpontosított, szívesen a felkelők átmenése gátlására, valóságilag pedig azok védelmezése végett.

— F l o r e n c z, nov. 23. A király ideérkezéssel, a pályaudvarlan a miniszterek, a helyhatóság és nagy néptömeg által üdvözöltetett. — A mai kamarailésben Lanza közreműködését ajánlá a pénzügyek rendezésére, hogy az állam kötelezettségei teljesíthetessenek.

— B é c s, nov. 23. A magyar Király Ő Felsége dec. 2-án Triestbe érkezend.

— P á r i s, nov. 23. A császár a választások megtörténte után visszatért Compiègnebe.

— L o n d o n, nov. 23. Itapallo marquis a „Times”-ben nyilatkoztatta, hogy a „Times” által közölt hírek a spanyol koronának a genuai herceg részéről való elutasítása iránt — helyes értesülésen alapszik.

Közgazdaszat.

(E.) Debreczen, nov. 23-án tartott hetivásár, középár mérőnkint: buza 5 ft 80 kr, kétszeres 3 ft 57 kr, roz 2 ft 45 kr, árpa 1 ft 90 kr, zab 1 ft 70 kr, tengeri 2 ft 50 kr, köles 2 ft 77 kr, kása 6 ft — kr, 1 zsák burgonya 1 ft 30 kr, 1 mása uj sós szalonna 25, 26, 27 ft, 1 mása hajt 28, 29, 30 ft. A baromvásár nagy volt, sok vidéki vásárló és kupez volt.

Nov. 24. Szalonna felső ára: uj sós 50 ft, sótalan 29 ft, fontszámra sós 34 kr, sótalan 52 kr, mai napon is puzeunkra sok tengerit hoztak, a tegnapi jelzett árak nem változtak. Buzakenyér 1 db 1—1 ft 10 kr, kétszeresből 75—90 kr, rozsból 35—65 kr.

Időjárásunk változó, tegnap este s a mult éjjel lanyha eső, mai nap gyengült, felhős, több esőre mutat.

Bécsi tőzsde, nov. 24. Cs. arany 5—88, ezüst 122—70

Felélős szerkesztő s kiadó-tulajdonos: **OláhKároly.**

Magy. kir. sz. tiszavidéki vasuti MENETREND, az erdélyi vasutizlet megnyitása napjától a további rendelkezig.

		óra perc naprés			óra perc naprés			óra perc naprés		
I. Bécs és Pestről Kassa felé.	Bécs	8	—	este	7	30	reg.			
	Pest	6	30	reg.	5	23	este			
	Czegléd	9	39	„	8	4	„			
	Szolnok	10	37	„	9	17	éjjel			
	Püsp.-Ladány	1	33	délután	1	3	„			
	Debreczen	3	5	„	3	46	reg.			
	Nyíregyháza	4	35	„	6	24	„			
II. Bécs és Pestről Arad felé.	Bécs	8	—	este	7	30	reggel			
	Pest	6	30	reggel	5	30	este			
	Czegléd	9	21	„	8	19	„			
	Szolnok	10	16	délelőtt	9	47	éjjel			
III. Bécs és Pestről Nagyvárad felé.	Bécs	8	—	este	7	30	reggel			
	Pest	6	30	reggel	5	30	este			
	Czegléd	9	21	„	8	19	„			
	Szolnok	10	16	délelőtt	9	47	éjjel			
IV. Nagyváradról Bécs felé.	Nagyvárad	1	9	délután	2	36	„			
	Arad	2	52	„	5	11	reggel			
	Bécs	8	—	este	7	30	reggel			
	Pest	6	30	reggel	5	30	este			
V. Nagyváradról Arad felé.	Nagyvárad	1	9	délután	2	36	„			
	Arad	2	52	„	5	11	reggel			
	Bécs	8	—	este	7	30	reggel			
	Pest	6	30	reggel	5	30	este			

A közállomásokról indulás ideje, minden pályaudvaron a kiüggesztett részletes menetrendben van kimutatva.

A vasúthoz csatlakozó postakocsik menetrendje:

Arad-Szeben: Indul Aradról naponkint este 7 órakor. — Erkezik Aradra naponkint reggel 5 óra 19 perczkor, (5—4 utas felvétele mellett.)
 Nagyvárad-Arad: Ind. (Személy-szállítás). Nagyváradról naponkint este 6 órakor. — Erke. Nagyváradra naponkint reggel 9 órakor.
 Nagyvárad-Kolozsvár: Ind. N. váradról napkint este 6 ór. 50 p. kor. — Er. N. váradra napkint reg. 6 ór. 40 pez. (7—8 utas felvétele mellett.)
 Nyíregyháza-Beregszász: Ind. Nyíregyházáról napkint reg. 7 ór. Erke. Nyíregyházára napkint este 4 ór. 50 percz. (5 utas felvétele mellett.)
 Miskolc-Eger-Hatvan: Ind. Miskolcra napkint reg. 8 ór. 50 pez. — Erke. Miskolcra napkint este 6 ór. 10 percz. (5 utas felvétele mellett.)
 Kassa-Lőcse-Késmárk: Ind. Kassáról napkint éjjel 12 ór. — Erke. Kassára napkint éjjel 12 ór. 10 percz. (5 utas felvétele mellett.)
 Kassa-Tarnov: Ind. Kassáról napkint reg. 1 ór. — Erke. Kassára napkint éjjel 10 ór. 50 percz. (7 utas felvétele mellett.)
 Kassa-Munkács-Sziget: Ind. Kassáról napkint éjjel 11 ór. 45 percz. — Erke. Kassára napkint reg. 1 ór. (5 utas felvétele mellett.)
 Kassa-Vác: Ind. Kassáról vasárnap, hétfőn, szerdán és pénteken d. e. 10 ór. — Erke. Kassára hétfőn, szerdán, pénteken és szombaton d. u. 2 ór. 45 percz. (5 utas felvétele mellett.)

Az igazgatóság.

H I R D E T É S E K.

178. 1—2

GERÉBY ÉS HANNIG
kereskedésben.

Egészen finom salompetroleum
fontja 28 kr.

Fontja 24 kr.

PETROLIUM

Valódi amerikai

Arverési hirdetmény.
Felperes debreczeni ref. kollégium részére Tornay Ferencz és neje Bauer Annától 7500 alt fóké s parulékai erejéig lefoglalt és 27464 altfra becsült puzeruzai 1898. sz. ház, mely jelenleg kávéház, vendéglő és bolthelyiséggel szolgál, s melynek külső felülete 9 hold 600 □ öböl terüzet, mely ingatlanosság a kitűzött első árverési határidőben, u. m. 1 hó 9-én el nem kell, f. évi d. e. z. 9-én, mint az árverésre kitűzött másodikk határidőnapon d. u. 2 órakor a városi igazgatóságnál a teleklivatal helyiségében tartandó bírói árverésen — szükség esetére becsáron alul is el fog adatni.
 Árveretők 10" o lánapénzt kötelesek letenni, — a vételár 5 részletben: 3, 8 és 12 hó alatt fizetendő.
 A többi feltételek a teleklivatalnál megtekinthetők.
 Kelt Debreczenben, a városi törvényeszek telekkönyvi tanácsának f. évi nov. 12-én tartott üléséből.
 174. 5—5

Gazdagfőfűs női ruha-raktár.
Van szerencsém tisztelttel tudatni, miszerint azon kedvező helyzetben vagyok, hogy a **legelső gyárakból kikerült kelmékkel** és az azokból készített **minden idősakra való férfi-ruhákkal** ugymint: **utazó bundák, férfi szűrők, deák szűrők, országyűlési és kimizsi gubák,** nemkülönbön **attilák, huszár bekecsék, téli asztregán és persianer sapkák;** — továbbá: **Női ruhákkal,** ugymint: **női bundák, köpenyek, zubbonyok, pongyolkák, bujbelik,** szóval mindenféle férfi és női ruhaneműekkel, raktáramat dusan felszereltem, hogy így a t. cz. közönség igényeinek teljesen megfelelő — **s a legújabb divatszertint kész öltönyökkel** — 10 frittól kezdve fel 50, 60, 100 frittig — **készíggel szolgálhatok;** — **megrendeléseket pedig gyorsan** — s a lehető **legjutányosabb árak** mellett teljesítek. — Maradok tisztelttel

Boda János.
Raktáram: Debreczenben, főpiacz 2135. sz. Teleki-bez cz. saját házában.
168. 3—6